

Handläggare
Hasselrot, Pia
Pia.Hasselrot@huddinge.se

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Huddingeförslag - Utred senare skolstart för Huddinges elever

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden godkänner förvaltningens synpunkter och överlämnar tjänsteutlåtandet som nämndens yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Ett Huddingeförslag som stöddes av 130 kommuninvånare har väckts med önskemål om senare skolstart för Huddinges elever.

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen bevakar forskning inom området och följer skolmyndigheternas rekommendationer. Förvaltningen har stort förtroende för rektorernas kunskap om sina verksamheter och ser att de anpassar och schemalägger verksamheten med utgångspunkt för elevernas bästa samt följer de regler och riktlinjer som finns idag.

Alla Huddinges kommunala gymnasieskolor arbetar med delaktighet och demokrati. Genom klassråd och elevrepresentanter har eleverna möjlighet att göra sina röster hörda och påverka sin utbildning och arbetsmiljö. Ingen av Huddinges kommunala gymnasieskolor har elevorganisationer som driver frågan om senare skolstart.

Förvaltningen ser inget behov av att komplettera med ytterligare riktlinjer kring skolstart i Huddinges kommunala gymnasieskolor.

Beskrivning av ärendet

Under november 2024 inkom ett Huddingeförslag om senare skolstart för Huddinges elever. Huddingeförslaget stöddes av 130 kommuninvånare.

Förslaget innebär att Huddinge kommun bör ge utbildningsförvaltningen i uppgift att utreda vad den internationella och svenska sömnforskningen säger, och att hämta in erfarenheter från de svenska skolor som redan provat senare skolstart – samt att undersöka hur dessa resultat skulle kunna appliceras på skolorna i kommunen. Förslaget hänvisar till forskning som visar att skolan bör börja vid niotiden snarare än klockan åtta. En senare skolstart skulle, enligt den forskning förslaget hänvisar till, ge många positiva resultat, bland annat minskad stress hos eleverna, bättre betyg, färre trafikolyckor, ökad medellivslängd samt minskad risk

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Gymnasie- och
arbetsmarknadsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Paradistorget 14

Tfn vxl 08-535 300 00

gaf@huddinge.se
www.huddinge.se

för depression, självmord och övervikt. De positiva effekterna gäller enligt förslaget främst tonåringar.

Ärendet har samberetts av barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Skollagens krav, myndigheters rekommendationer samt forskningsläget
Skolans verksamhet styrs av skollagen (2010:800). Skollagen reglerar hur många timmars undervisning elever i de obligatoriska skolformerna har rätt till samt studieindelade timplaner för grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan.¹ Skollagen reglerar även antalet undervisningstimmar (garanterad undervisningstid) för gymnasieskolans nationella program, anpassade gymnasieskolan² samt introduktionsprogram i gymnasieskolan.³ Huvudmannen beslutar om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna, efter förslag av rektor. Skollagen reglerar även antalet skoldagar som ett läsår ska omfatta. I övrigt gäller att elevernas skolarbete ska förläggas måndag till fredag och vara så jämnt fördelat över dessa dagar som möjligt.⁴ Det är rektor som beslutar hur skolan ska organiseras och fördelar resurser efter elevernas olika förutsättningar och behov.⁵ I detta ansvar ingår schemaläggning.

Den obligatoriska verksamheten i förskoleklassen samt årskurs 1–2 i grundskolan och anpassade grundskolan får omfatta högst sex timmar per dag. I årskurs 3–9 får den obligatoriska verksamheten omfatta högst åtta timmar per dag. Det finns inte någon reglerad maxgräns för skoldagens längd i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Alla elever har dock rätt till en god arbetsmiljö.⁶

Skollagen slår fast att utbildningen i alla skolformer ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolforskningsinstitutet är en myndighet som har till uppdrag att sammanställa forskningsresultat samt att föra en dialog med verksamma inom förskola och skola, forskarsamhället samt andra myndigheter och organisationer. Skolforskningsinstitutet saknar forskningssammanställningar som rör senare skolstart eller hur skolan bör anpassa sin undervisning utifrån elevernas sömnbehov.⁷

Skolverket har regeringens uppdrag att sätta ramar för hur utbildningen ska bedrivas och bedömas, bland annat genom föreskrifter och allmänna råd. Skolverket sammanställer och kommunicerar även kunskap om forskningsresultat som kan vara relevanta och användbara för utbildningsområdet. Skolverket har inga rekommendationer för senare skolstart eller hur skolan bör anpassa sin

¹ 9 kapitlet 7 §, 10 kapitlet 5 §, 11 kapitlet 7 §, 12 kapitlet 5 § och 13 kapitlet 5 § skollagen.

² 16 kapitlet 15-15 a och 17-18 §§ skollagen

³ 17 kapitlet 6-7 §§ skollagen och 4 kapitlet 22 § gymnasieförordningen.

⁴ 3 kapitlet 3 § gymnasieförordningen

⁵ 2 kapitlet 9–10 §§ skollagen

⁶ 1 kapitlet 10 § och 5 kapitlet 4 § skollagen.

⁷ <https://www.skolfi.se/forskningssammanställningar/> Hämtat 2025-03-03

undervisning utifrån elevernas sömnbehov för gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan.⁸

Det pågår forskning inom området, bland annat inom Region Stockholm, om ifall senareläggning av skolstartstider är en genomförbar och effektiv intervention för att öka sömnlängd hos unga och på det sättet främja psykisk hälsa, akademisk prestation och andra utvecklingsutfall.⁹

Skolstart i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan

Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen har god kännedom om forskningsläget kring ungdomars behov av sömn. Det är skolans rektor som har ansvar för schemaläggning och gymnasieskolornas rektorer tar hänsyn till ungdomarnas behov av sömn vid schemaläggning. Schemaläggning påverkas av ytterligare delar, bland annat avtal som reglerar lärares och annan skolpersonals arbetstid samt kommunens riktlinjer för hur lokaler används och delas mellan verksamheter. Flera gymnasieskolor har klasser med skolstart runt klockan 08.30 flera gånger i veckan. Samtidigt har gymnasiets yrkesutbildningar krav på att förbereda eleverna för framtida yrken, där en tidig start på arbetsdagen kan vara en del i yrkesrollen.

Elevernas synpunkter

Skollagen följer lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen. Både skollagen och barnkonventionen slår fast att barn har rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad. Skolverket konkretiserar detta till att elever har rätt till delaktighet och inflytande i sin utbildning och arbetsmiljö, och ska kunna hålla möten och organisera sig.

Alla Huddinges kommunala gymnasieskolor arbetar med delaktighet och demokrati. Genom klassråd och elevrepresentanter har eleverna möjlighet att göra sina röster hörda och påverka sin utbildning och arbetsmiljö. Ingen av Huddinges kommunala gymnasieskolor har elevorganisationer som driver frågan om senare skolstart.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bevakar forskningen och följer Skolverkets rekommendationer. Förvaltningen har tilltro till att skolmyndigheterna följer aktuell forskning och kommer att förmedla nya riktlinjer kring framskjuten skolstart om det blir aktuellt.

Förvaltningen har stort förtroende för rektorernas kunskap om sina verksamheter och litar på att de anpassar och schemalägger verksamheten med utgångspunkt för elevernas bästa samt följer de regler och riktlinjer som finns idag.

Förvaltningen ser inget behov av att komplettera med ytterligare riktlinjer kring skolstart i Huddinges kommunala gymnasieskolor.

⁸ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/allmanna-rad>

⁹ <https://ki.se/nasp/senare-skoltider-for-framjande-av-ungas-psykiska-halsa-och-utveckling>

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Theander, Jesper
Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektör

Peter Dacke
Administrativ chef

Bilagor

Bilaga 1. Huddingeförslag, KS, Utred senare skolstart för Huddinges elever

Beslutet ska skickas till

Förslagsställaren
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden